افغانستان: په کندهار کې د واکسینو پرمختگ

Author: Mohammad Ibrahim Spesalai

د کندهار ولایت په لرې پرتو سیمو کې د مړینې د کچې د راټیټولو په موخه یو لړ نوښتونه تر لاس لاندې نیول شوي دي.

په افغانستان کې د ابراهیم سپېڅلي لیکنه

د افغانستان په سویلي ولایت، کندهار کې د عامه روغتیا یو لړ چارې تر لاس لاندې نیول شوي چې له مخې یې کوچنیان د گوزڼ د ناروغۍ په وړاندې واکسین او له میندو سره مرسته سرته رسیږي.

په نوموړي ولایت کې په دې وروستیو کې د گوزڼ درې پېښې لیدل شوي دي. روغتیایي چارواکي وايي، یوه پېښه د پاکستان له کراچۍ څخه راوړل شوې، خو دوې نورې یې د ارزگان او هلمند په ولایتونو کې موندل شوي دي.

د کندهار د عامې روغتیا مشر، عبدالقیوم پخلا وویل، ریاست یې د واکسین د پلي کولو د ډلو د چمتو کولو او کارولو په اړه یوه نوې او اغېزمنه لاره موندلې ده.

هغه وویل: «مور د روغتیا د وزارت په مرسته څلوېښت موټرسایکلونه پېرودلي. واکسیناتوران به په چټک ډول د ولسوالیو کلو او بانډو ته ځي او پر خپل مهال به کوچنیان واکسینوي.» نوموړي له قومي مشرانو او دیني عالمانو غوښتنه وکړه چې د خلکو د ژوند د ژغورلو په موخه دهغوی له ډلو سره مرسته او همکاري وکړي.

د کندهار د لرې پرتو کلو او بانډو ښځو د دې نوښت هرکلی کړی؛ ځکه هغوی ته ستونزمنه وه چې له لرې واټن څخه د طبي پاملرنې لپاره ځانونه نورو ځایونو ته ورسوي. ټولنیز ځانساتي دودونه هم د ښځو د ازاد تگ راتگ مخه نیسي.

په نوموړي نوښت کې بوخت کارکوونکي وايي، پخوا ورته ډېر ستونزمنه وه چې په خپلو پښو یا بایسکونو لرې ځایونو ته ځانونه ورسوي.

یوه واکسیناتور وویل: «اوس په لږ وخت کې ځانونه لرې ځایونو ته رسوو او خلک واکسینوو.»

د کندهار دوې ولسوالۍ، ریگستان او شوارابک روغتیایي کلینیکونه، نه لري.

د کندهار د عامه روغتیا د ریاست مرستیال، دکتور احمد الله فیضي وویل، د هغه ریاست په پرله پسې ډول هڅه کړې په نوموړو دوو ولسوالیو کې روغتیایي کلینیکونه جوړ کړي، خو بریالي شوي نه دي. یو ستر لامل یې د طالبانو دښمنۍ وې چې تر لاس لاندې سیمو کې یې د واکسین کمپاین ته اجازه نه ورکوله.

هغه وویل: «زمور د اټکل له مخې په نوموړو دوو ولسوالیو کې نژدې ۳۰۰۰۰ خلک له روغتیایي خدمتونو بې برخې دي. امنیتي وضع او سړکونه په دواړو ولسوالیو کې ښه نه دي او زمور د هڅو په وړاندې یې خنډ جوړ کړی دی.»

ځایي اوسیدونکي وايي د روغتیایي ستونزو د هوارولو په موخه یې څو څو ځلې حکومتي چارواکو ته غوښتنلیکونه وړاندې کړي دي.

یوه استوگن وویل: «مور د سیمې د لرېوالي او طبي مرکزونو د نشتوالي له امله له ستونزو سره مخامخ یو. څو مېرمنې د ماشوم د زېږېدو پر مهال مړې شوې دي.»

فیضي وویل، د شورابک او ریگستان له ولسولیو پرته، چې شمېر یې نه دی ثبت شوې، د پاتې ولایت په کچه په تېرو درېو میاشتو کې د نژدې ۷۰۰۰ ماشومانو زوکړه ثبت شوې ده. له شمېرو څرگندیږي چې په نوموړې مودې کې د ماشوم د زېږېدو پر مهال په خپل وخت د طبي خدمتونو د نشتوالي له امله نهه میندې مړې شوې دي.

د عامې روغتیا د وزارت د وینا له مخې د هېواد په کچه له لسو ماشومانو څخه یو یې پنځه کلنې ته له رسېدو دمخه مري او په هرو دوو ساعتونو کې یوه مور د زېږون پر مهال ژوند له لاسه ورکوي.

د کندهار د پنجوایي د ولسوالۍ اوسیدونکې، گلمکۍ وویل، هغې په خپلو سترگو زیات خلک لیدلي چې د طبي خدمتونو د نشتوالي له امله مړه شوي دي.

نوموړې وویل: «که واکسین زمور کلي ته راشي، نو اړتیا به نه وي چې د ولسوالۍ مرکز یا کندهار ښار ته لاړه شم.»

محمد ابراهیم سپېڅلی په کندهار کې د آی ډبلیو پي آر یو روزل شوی خبریال دی.

Location: افغانستان
Topic: Children
Health
Women
Focus: Afghanistan

Source URL: https://iwpr.net/ps/global-voices/%D8%A7%D9%81%D8%BA%D8%A7%D9%86%D8%B3%D8%AA%D8%A7%D9%86-

%D9%BE%D9%87-%DA%A9%D9%86%D8%AF%D9%87%D8%A7%D8%B1-%DA%A9%DB%90-%D8%AF-%D9%88%D8%A7%DA%A9%D8%B3%D9%8A%D9%86%D9%88-%D9%BE%D8%B1%D9%85%D8%AE%D8%AA%DA%AF